

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Стефан Димитров Серезлиев, професионално направление 3.5 *Обществени комуникации и информационни науки*, катедра „Журналистика и Връзки с обществеността“, Филологически факултет на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“.

за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации -Редактиране) с дисертационен труд на тема: „ТРАНСФОРМАЦИИ И ВЗАИМНИ ВЛИЯНИЯ НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ И МЕДИЙНИЯ ДИСКУРС В БЪЛГАРИЯ /Тоталитарни и посттоталитарни речеви практики”,

представен от Ирина Владимирова Николова – Гъркова, редовен докторант в катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ на Факултета по журналистика и масова комуникация с научен ръководител: проф. д-р Ефрем Ефремов.

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД-38-241 / 12.5.2023 г. на Ректора на СУ; на първото заседание на Научното жури съм определен да напиша становище.

Общо описание на представените материали

- Дисертационният труд е с обем 238 страници и се състои от: увод, четири глави, заключение, библиография от 103 заглавия, от които 94 на български и 9 на чужди езици (англ. език), справка за научните приноси и списък на публикациите, свързани с темата на дисертационния труд. В основния текст са включени 5 таблици.
- Автореферат на дисертационния труд е с обем 76 стандартни страници;
- Справка за приносните моменти;
- Публикации – 5 броя по темата на дисертационния труд.
- Представена е и попълнена коректно Декларацията за оригиналност.

Актуалност и значимост на разработвания в дисертационния труд проблем

Без съмнение, изследванията на проблема, чиито фокус са трансформациите и взаимните влияния на медийния и политически дискурс в контекста на тоталитарни и посттоталитарни речеви практики са с особена актуалност. Особено когато изследването е свързано с анализ на основните промени и тенденции в противоречивия и динамичен публичния диалог в България.

Актуалността на темата динамично се развива в сложни темпорални и концептуални рамки в

контекста на сложния, все още недостатъчно отдалечен исторически период; през необходимостта от специфичен анализ, който да визира и други кризисни периоди за обществото ни, както и различния регистър в медийния и политически резонанс на фона на динамичните взаимоотношения в медийния и политически дискурс.

Теоретичните източници (103 заглавия) са проучени задълбочено и изчерпателно.

Обектът на изследване е коректно дефиниран: публичната и политическата комуникация в България, като публичната комуникация се представя, както докторантът определя коректно, през „доминиращата роля на политическия и медиен дискурс...“.

Изследването е реализирано на базата на парламентарни стенограми и публикации в пет национални всекидневника (1980-2021); обхваща се селектирано съдържание ва 140 публикации в пет национални ежедневника.

Аргументирано се обосновава избора за изследване на речта на народните представители като обект на изследване – в контекста на най-представителната извадка на официалните политически изяви. По този начин се актуализира значението на отправените послания от официалната политическа трибуна в страната. Взема се предвид обстоятелството, че преките медийни излъчвания на пленарните заседания артикулират как осигурената публичност влияе многопластово върху масовата аудитория.

Предметът на изследването е определен ясно и категорично: политическият и медийният дискурс в България преди и след политическата промяна през ноември 1989 година, като са изследвани ключовите характеристики на политическия и медиен дискурс в динамиката на основните взаимни влияния.

Трите изследователски хипотези са формулирани коректно, като се развиват в посока на взаимно интерпретиране и допълване. В тази перспектива точно са изведени целите и задачите при доказване на хипотезите.

Един от особено важните моменти (във втората хипотеза) се явява предикцията на дипломанта по отношение на функционалното изразяване на политическия дискурс през таблоидните издания и приемането на съответните таблоидни признаци.

Изследователските задачи са подробно, последователно и коректно дефинирани и реализирани през отделните *четири глави*: от представените основните теории, възгледи и дефиниции, свързани с медиите в тоталитарната държава (респ. държавна цензура, пропаганда, репресии и др.) - в *Първа глава*; през представените резултати от проследяваните на най-честите вербални конструкти, използвани от политиците и устойчивото им потенциране в езика на медиите (във *Втора глава*) до внимателното и задълбочено проследяване на езиковите и тематични трансформации в парламентарните речи на водещите политически фигури в периода 1990 г. - 2021 г. (в *Трета глава*) - умело и аргументирано се извеждат примери, които са в парадигмата на основните характеристики на таблоидните печатни издания в синхрон с постулатите в научната теория по темата.

Закономерно в *Четвърта глава* докторантът извежда необходима и важна систематизация по периоди и класификации на взаимоотношенията между медиите и политиките, респективно спрямо постигнатия резултат. Самата класификация прегледно е представена в Табл. 5, като допринася за яснота и прегледност в систематизацията.

Методите на изследването са адекватни, много добре аргументирани и добре приложени (съответно методи за пряко наблюдение: дискурс анализ и количествен анализ; контент анализ, случаи от практиката – case study и др.).

Дисертацията категорично се отличава с отлична структура, балансираност при представяне на резултатите и с логичност. Проучването се реализира поетапно, като по този начин се постига необходимата прегледност и яснота в изследването.

Дисертационният труд на Ирина Гъркова се отличава с още няколко положителни качества: високо равнище на научния стил (същевременно четивен и комуникативен); прецизността в подготовката на материалите – техният избор и вкарването им в логиката на изследователските рамки; ясната структура, логическата свързаност между отделните части; релевантната, съвременна и ефективна методика в изследването.

Петте публикации на докторанта са свързани с темата на дисертацията, те са публикувани в научни списания и сборници. Докторантът участва и в научни конференции, като поетапно огласява резултати от актуалното и задълбочено изследване.

Цитатите в дисертацията са според установен стандарт БДС

Приносните моменти, 5 на брой, са формулирани ясно от докторанта - *всеки един поотделно и като цяло*. Приемам формулираните от докторанта приносни моменти, в които се открояват уменията да предлага ефективен и комплексен модел за анализ и мониторинг (при взаимодействие на политическия дискурс и езика на медиите); да създава и аргументира класификации (с изчерпателен преглед на свидетелства и оценки от медийния дискурс), което ясно демонстрира смелост и любознателност в изследователските качества на докторанта, същевременно - доказани умения и академична зрялост за представяне на актуализирано научно знание.

Особено важно е постигнатото в дисертацията на три нива: теоретично, методическо и практико-приложно.

Оценка на личния принос на кандидата

Дипломантът Ирина Гъркова реализира цялостно и задълбочено проучване на темата за трансформациите и взаимните влияния на политическия и медиен дискурс в България. Тя категорично демонстрира качества на изследовател със задълбочен поглед към академичната и актуална проблематика, в контекста на приложно-практическите аспекти, като достига до обосновани изводи и

съответните обобщения.

Въпроси към докторанта

Как се отнася докторантът към прилагането на концепцията за политическия и медиен брандинг в изследваната тема?

Критични бележки

Нямам критични бележки към докторант Ирина Гъркова.

Заклучение

Представеният дисертационен труд „ТРАНСФОРМАЦИИ И ВЗАИМНИ ВЛИЯНИЯ НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ И МЕДИЙНИЯ ДИСКУРС В БЪЛГАРИЯ /Тоталитарни и посттоталитарни речеви практики”, представен от Ирина Владимировна Николова – Гъркова, редовен докторант в катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ на Факултета по журналистика и масова комуникация с научен ръководител: проф. д-р Ефрем Ефремов отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и на Правилника за неговото прилагане и Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

Имайки предвид гореизложеното, предлагам убедено на уважаемите членове на научното жури да бъде присъдена на Ирина Гъркова „доктор“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации -Редактиране).

20.06.2023 г

Член на журито:

/доц. д-р Стефан Серезлиев/